Свети Силуан Атонски

АДАМОВ ПЛАЧ

Адам, отац васељене, познавао је у рају сладост љубави Божије. Због тога је силно патио и много плакао када је због греха изгнан из раја, лишивши се љубави Божије. Његову душу растрзала је мисао: "Ожалостио сам Бога кога толико волим". Није Адам толико жалио за рајем и његовом лепотом, колико због губљења љубави Божије, која ненаситo сваког тренутка душу вуче Богу.

Адамове муке преживљава и свака душа која је Бога познала Духом Светим, а затим изгубила благодат. Када ожалости љубљеног Господа, душа осећа бол и силну тугу.

Тужио је Адам на земљи и горко плакао и земља му се није милила. Он је жалио за Богом и говорио:

"Тугује душа моја за Господом и са сузама Га тражим. Како да Га не тражим? Док сам био са Њим, душа ми је била весела и спокојна и ђаво није могао да ми приступи, а сада је зао дух овладао мноме, вуче душу тамо амо и мучи је, и зато до смрти тугујем за Господом и отима се дух мој ка Богу. Ништа ме на земљи не привлачи. Душа неће ничим да се утеши, него хоће да поново види Њега и Њиме се насити. Не могу да Га заборавим ни за тренутак. Душа моја се отима ка Њему и од превелике туге уздишући ридам: "Боже, помилуј мене, пало створење Своје".

Тако је плакао Адам и сузе су му текле низ лице на груди и падале доле на земљу. Читава природа слушала је његове јецаје. Дивље животиње и птице умукнуле су од жалости, а Адам је плакао, јер су због његовог греха сви изгубили мир и љубав.

Велики је био Адамов бол по изгнању из раја. Када је, пак, угледао свог мртвог сина Авел>а, кога је убио брат Каин, његова туга је постала још већа, и он се мучио душом, плакао и мислио: "Од мене ће се изродити народи и сви ће тако страдати и живети у непријатељству и убијати једни друге". Његов бол је био велики као море и може га разумети само онај чија је душа познала Господа и како нас Он много воли.

И ја сам изгубио благодат па заједно са Адамом зовем:

"Помилуј ме, Господе! Даруј ми дух смирења и љубави".

О, љубави Господња! Ко те познао, не престаје да те даноноћно тражи вапијући:

"Тугујем за Тобом, Господе, и плачући Те тражим. Како да Те не тражим? Дао си ми да Те познам Духом Светим. То познање Божије подстиче моју душу да Те са сузама тражим".

Тиховање је изузетно важно. Чак и ако се човек не моли, самим тиховањем, он се заправо моли. Тиховање је невидљива молитва, јер је за молитву важно исто онолико колико је човеку неопходно дисање, иако се не види. Онај ко духовно дела, док тихује урања у умну молитву. Знаш шта значи „урања“? Мало дете се тако умири и опусти у мајчином топлом наручју, не говори. Сједињује се с њом, општи с њом.

старац Пајсије Светогорац

Манастир Подмаине, Будва – Успење Пресвете Богородице.
Са благословом игумана јеромонаха Рафаила.

НЕДЕЉА СИРОПУСНА

свети великомученик Теодор Тирон

Мт. , 06, 14 - 21; зч. 17;

митрополит Иларион (Алфејев)

О ПОСТУ

Због чега ми постимо? У чему је смисао поста за нас – и с духовне тачке гледишта, и с тачке гледишта телесног уздржања?

А шта је то пост? Ако говоримо о спољашњој страни, онда је пост телесно уздржање од ове или оне хране. У савременој пракси то је пре свега уздржање од мрсне хране, то јест масних, млечних и уопште животињских производа. Са изузетком строгих постова, разрешава се и на рибу. У строгом посту се осим тога не разрешава ни употреба алкохолних напитака. Пост је такође повезан и са уздржањем од брачних односа.

Али све то само је спољашња страна дела. И ми треба да се сећамо да пост чувамо не ради уздржања од хране, већ због тога да би достигли висину на нашем духовном путу. Неокушање ове или оне хране не треба да буде циљ сам по себи. Јер постоји много узрока због којих човек не може сачувати телесни пост, например: болест, старост, сиромаштво.Пост је предодређен за здраве људе, а за болесне је пост сама болест.

Осим тога, не смеју се узе поста налагати на малу децу. Временом, по мери тога као она расту, требамо да васпитавамо у њима свесан однос према свему што постоји у Цркви – богослужењу, молитви и посту. Могу се деца учити неким ограничењима у јелу, али то треба чинити постепено и не на уштрб здравља.

Понекад ме питају: „Шта чинити ако нас у посни дан зову на рођендан или неко друго славље? Може ли се јести оно што нам домаћин нуди, или треба избегавати мрсну храну?“ Мислим да питање тре-

email: manastirmaine@gmail.com
prezentacija: podmaine.weebly.com

ба поставити другачије: ићи или не ићи? Ако смо донели одлуку да идемо, онда седети усред људи који се радују и веселе с посним лицем, избегавати понуђену храну, служећи као безгласни укор за све који не посте, мислим да ће бити неправилно. Господ Исус Христос је говорио: „А ви када постите, не будите као лицемери, јер они на себе узимају мрачна лица, да би показали људима да посте. А ти, када постиш, намажи главу своју и уми лице своје, да би постио не пред људима, него пред Оцем Твојим" (Мт. 6;16-18). Овим речима Христос показује да у посту постоје спољашња и унутрашња страна. И о тој унутрашњој страни, ја бих желео да сада кажем неколико речи.

Пре свега, прочитајмо краћи одломак из књиге пророка Исаије:

Зашто постисмо, веле, а Ти не погледа; мучисмо душе своје, а Ти не хте знати? Гле, кад постите, чините своју вољу и изгоните све шта вам је ко дужан. Ето постите да се прете и свађате и да бијете песницом безбожно. Немојте постити тако као данас да би се чуо горе глас ваш. Такав ли је пост који изабрах да човек мучи душу своју један дан? Да савија главу своју као сита и да стере пода се кострет и пепео? То ли ћеш звати пост и дан угодан Господу? А није ли ово пост што изабрах да развежеш свезе безбожности, да разрешиш ремење од бремена, да отпустиш потлачене и да изломите сваки јарам? Није ли да преламаш хлеб свој гладноме, и сиромахе прогнане да уведеш у кућу? Кад видиш голог да га оденеш и да се не кријеш од свог тела?Тада ће синути видело твоје као зора, и здравље ће твоје брзо процвасти и пред тобом ће ићи правда твоја, слава Господња биће ти задња стража. Тада ћеш призвати и Господ ће те чути; викаћеш и рећи ће: ево ме. Ако избациш између себе јарам и престанеш пружати прст и говорити зло. И ако отвориш душу своју гладноме, и наситиш душу невољну, тада ће засијати у мраку видело твоје и тама ће твоја бити као подне. Је ће те Господ водити вазда и ситиће душу твоју на суши и кости твоје крепиће, и бићеш као врт заливен и као извор коме вода не пресише.

Као што видите, већ у старозаветно време постојала је јасна престава о томе, какав треба да буде пост. „Зашто ми постимо а Ти не видиш?", питају Бога они који посте. То се дешава зато што на прво место није постављено оно главно. Пророк говори да ако човек пости „да се пре и свађа и да бије песницом безбожно", онда такав пост није угодан Богу.

Често се међу хришћанима може видети оваква слика. Људи живе весело, дружељубиво, али када наступи пост они се озлобљују, раздражују, свађајуједни са другима. То се дешава донекле зато што уздржавајући се од хране, људи самим тим смирују своју физичку природу, пригушујући телесне страсти. А страсна енергија потребује какав такав излазак, и ето, она се манифестује на другим људима. Ако се то дешава, онај који пости треба да схвати да је његов пост управо онај неугодни Богу пост о коме говори пророк Исаија. Ми не треба да постимо због „расправе и свађе" већ због тога да се помиримо са Богом и једни с другима. Пост треба да ослобађа нашу духовну енергију за добра дела.

Суштина поста је изражена у речима: „даруј гладноме душу своју". Пост је време када треба да заборавимо на себе, да се научимо да жртвујемо себе ради других. Време Великог Поста нам је даровано управо зато да би смо прегледали читав свој живот из те перспективе. То је далеко важније и далеко теже, него се једноставно уздржавати од ма које хране.

Црква нас призива да се према посту односимо стваралачки: „умножимо дарове наше душе". Пост, то је време када ослобађамо себе због тога да би се наша душа отворила према Богу, Цркви и људима. Велики Пост томе посебно доприноси.

Велики пост припрема за Страсну седмицу, за сусрет са Христом. Смисао, циљ и срж поста је управо у томе да се подражавајући Христу све више и више приближавамо њему; у томе да се, очишћујући душу и тело показујемо све способнији да примимо у себе тај духовни Глас, преображујући, исцељујући и васкрсавајући, који нам доноси Господ Исус Христос.

У великом Посту је могуће узети на себе и друга дела, например: прочитати сва четири Јеванђеља. Често ми, православни хришћани мислећи да Свето Писмо знамо скоро наизуст, не отварамо га недељама и месецима. И не примећујемо да ако нам се у уму и сачувала нека епизода из Јеванђеља, оно све мање и мање постаје књига нашег сопственог живота; ми све ређе у њему видимо одразе свог сопственог духовног искуства. Зато, ако нам недостаје времена дау обичне дане читамо Јеванђеље, онда макар у дане Великог Поста прочитајмо те странице, у којима нам се Сам Господ обраћа, даје нам пример истинског хришћанског живота.

За породичне људе, пост поред свега осталог претпоставља и уздржање од брачних односа. Из тога правила ипак, могу бити одступања. Например, верујућа жена хоће да сачува пост и уздржава се од брачног општења, а неверујући муж неће. Не сме се допустити да пост разруши породицу. Ко што говори свети Јован Златоусти, „она која се уздржава против мужевљеве воље не само да се лишава награде за уздржање, већ даје одговор за његово прељубочинство, и то још строжији одговор него он сам. Зашто? Зато што га она лишава законитог састајања, низвргава га у бездну распусности". У неким случајевима човек треба да жртвује и своје благочешће и своја аскетска правила да би сачувао целост породице.

Истинска љубав не завиди на добрим даровима другог брата. Она се не радује кад зачује да неко изговара понижавајуће речи или да осуђује другог брата. Она не престаје да хвали напредовање свог брата. Љубав не завиди. Љубав се не размеће, не понаша се грубо, не тражи корист за себе, него за брата. Љубав се не раздражује, не мисли о злу, све сноси, све трпи (в. 1. Кор. 13;47). Ко год поседује истинску љубав, никад неће пасти у грех против брата.

старац Јефрем Аризонски